

Datum 2017-11-08

Dnr 17-18881

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Finansinspektionens arbete under 2017 för att bidra till en hållbar utveckling

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) fick i årets regleringsbrev ett antal uppdrag inom klimat- och hållbarhetsområdet. Myndigheten har genomfört huvuddelen av uppdraget och de moment som återstår kommer att genomföras innan årets slut. FI har utöver detta bl.a. gjort en intern kartläggning av potentiella tillsynsaktiviteter med fokus på klimatrelaterade risker.

Utgångspunkter för FI

FI har valt att se klimat- och hållbarhetsfrågor som en naturlig vidgning och utveckling av FI:s uppdrag att främja finansiell stabilitet, gott konsumentskydd och väl fungerande marknader. Klimatfrågor – och hållbarhetsfrågor generellt – representerar omvärldsrisker som måste vägas in och få sin rätta plats i både finansföretagens och i FI:s egna riskbedömningar.

Finanssektorn har en viktig roll i den omställning av samhället som klimatutvecklingen kräver. Men samtidigt kan inte finanssektorn eller finanstillsynen spela huvudrollen. Ser man på klimatproblematiken är det helt avgörande att det finns en generell klimatpolitik i botten, bland annat i form av koldioxidbeskattning, som på bred front påverkar incitamenten i hela ekonomin. Åtgärder på det finansiella området är således ett komplement, inte ett alternativ, till generellt verkande åtgärder.

Enligt FI:s uppfattning består den viktigaste rollen för den finansiella regleringen och tillsynen i att säkerställa stabilitet och god funktionsförmåga i det finansiella systemet, dvs. att de hävdvunna tillsynsmålen uppfylls. Det kräver bland annat att de finansiella företagen kan bedöma och hantera relevanta risker – och där klimat- och andra hållbarhetsrisker i hög grad är relevanta. Stabilitet och god funktionsförmåga är en förutsättning för att finanssektorn på ett effektivt sätt ska kunna stödja åtgärder och investeringar för att hantera klimatrisker och klimatomställning. När energisystemen i världen ska byggas om under kommande decennier, måste det finansiella

maskineriet för att allokera dessa stora kapitalresurser fungera väl. Här ligger finansmarknadens och den finansiella tillsynens centrala uppgift.

Uppdragen i regleringsbrevet

I regleringsbrevet preciserades FI:s uppdrag enligt nedan:

” 3. Bidra till en hållbar utveckling

Inom området hållbar utveckling ska myndigheten med utgångspunkt från inlämnad rapport, Hur kan finanssektorn bidra till en hållbar utveckling? (Fi2016/03995/FPM), fortsätta att ta olika initiativ för att utveckla möjligheten för finansiell reglering och tillsyn att bidra till en hållbar utveckling. Myndigheten ska redovisa insatser som syftar till att arbetet med hållbarhet och klimatrelaterade risker ska vara en naturlig del av de finansiella företagens affärsmodeller och riskhantering, och därmed också vara en naturlig del av den finansiella tillsynen och regleringen. Redovisningen bör bl.a. innehålla en beskrivning av:

- Arbetet som genomförs internationellt med att utveckla relevanta branschgemensamma definitioner avseende klimatpåverkan och följa upp förslagen inom den svenska finansbranschen om hur en löpande rapportering kan utvecklas.*
- Arbetet med att följa och stödja utvecklingen av scenarioanalyser avseende klimatrisker, både nationellt och internationellt.*
- Den information om hållbarhet som lämnas till konsumenterna kring finansiella produkter t.ex. om konsumenten får relevant information om produkternas hållbarhetsprofil som gör det möjligt för konsumenterna att göra medvetna val. Denna del av uppdraget genomförs i samråd med Konsumentverket.*

Uppdraget redovisas till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 1 november 2017.

FI:s arbete med uppdragen

Nedan redovisas FI:s insatser på de tre utpekade områdena.

- Det viktigaste globala initiativet beträffande frågan att skapa en mer enhetlig begreppsapparat och grundläggande metodik när det gäller att definiera, mäta, och jämföra olika klimatrelaterade risker är det arbete som bedrivits av G20/FSB inom ramen för den s.k. Bloomberggruppen

(TCFD)¹, som presenterade sin slutrapport under sommaren. FI arrangerade tillsammans med SNS ett seminarium om rapporten den 28 september. Cirka 90 personer deltog. Rapporten presenterades av en av gruppens sekreterare, Curtis Ravenel, I panelen deltog, förutom FI, även företrädare för SEB och Nordic Capital.

Ett annat viktigt internationellt initiativ är arbetet i ”High-Level Expert Group on Sustainable Finance” (HLEG), som EU-kommissionen utsett, och vars preliminära rapport publicerades i juli för konsultation. En slutrapport kommer att lämnas i december.

FI har tillsammans med en grupp andra tillsynsmyndigheter och centralbanker löpande följt arbetet via en referensgrupp under Europeiska Systemrisknämnden (ESRB), som deltar i HLEG som observatör.

HLEG-gruppens preliminära förslag var den 30 augusti föremål för en offentlig debatt i Stockholm, där FI:s GD deltog.

- Den 20 juni hölls möte med representanter för bankerna och Bankföreningen på temat ”scenarioanalyser”. Motsvarande diskussion hölls med livförsäkringsbolagen och Svensk Försäkring den 19 oktober.

Några frågeställningar som diskuterades var:

- Vilka är erfarenheterna hittills?
- Hur används resultaten?
- Vilka risker och frågor kan adresseras och på vilken sikt?
- Vilka är de främsta svårigheterna – tillgång på data, de långa tidsperspektiven, osäkerhet om de klimatpolitiska förutsättningarna?
- Finns behov av samordning/samverkan – inom branschen, mellan branschen och FI?
- Företagsspecifika lösningar kontra nationella lösningar/standarder kontra internationella/europeiska standarder?

Generellt var deltagarna positiva till initiativet; bland annat såg man det som värdefullt att FI kan fungera som förbindelselänk mellan företagen å den ena sidan, och den internationella reglerings-/tillsynsvärlden och forskningsvärlden å den andra. Den generella bilden var att flera företag hade haft viss aktivitet kring detta, men att det även i dessa fall fortfarande handlade om ett inledande skede. Flera deltagare ansåg att FI skulle kunna ha en samordnande roll när det gäller scenarioanalyser.

Sammanfattande kan sägas att en slutsats från bägge mötena var att det å ena sidan finns ett aktivt intresse hos företagen att arbeta med detta,

¹ ”Task Force on Climate-related Financial Disclosures”

och å andra sidan en betydande – och naturlig – osäkerhet om hur detta bäst bör göras.

FI kommer att ha ett möte med skadeförsäkringsbolagen den 14 november och planerar även ett uppföljande möte med bankerna före årsskiftet för fortsatta diskussioner.

- Beträffande konsumentinformationen kring finansiella produkter och hållbarhet redovisade FI i maj, inom ramen för FI:s årliga konsumentskyddsrapport, resultatet från en kartläggning av den information som lämnas till konsumenter om hållbarhetsaspekter i fondförvaltningen. Kartläggningen omfattade tio svenska aktiefonder. Kartläggningen visade att fondbolagen ger relativt omfattande information om hur hållbarhetsaspekter beaktas. FI:s slutsats var att informationen i stor omfattning motsvaras av vad som framgår i de processer och rutiner som används i förvaltningen samt av fondens innehav. Dock framgick det också att det ändå inte är enkelt för den genomsnittlige konsumenten att förstå informationen och att med hjälp av den kunna jämföra olika fonder. FI kunde konstatera att de branschinitiativ som har tagits ger goda förutsättningar för ett fortsatt självregleringsarbete. Under oktober månad genomfördes rundabordssamtal med fondbranschen för att diskutera hur en gemensam informationsstandard kan utvecklas.

Självreglering är, under vissa förutsättningar, ett ur samhällssynpunkt ändamålsenligt sätt att hantera potentiella risker och problem på vissa marknader. I detta fall bör förutsättningarna vara goda, eftersom både branschen och det allmänna, som värnare av ett gott konsumentskydd, har ett intresse av att hindra att felaktig och missvisande information når marknaden. Även om det kan finnas enskilda företag som kan ha intresse av att sprida felaktig eller missvisande information, finns det incitament bland det stora flertalet av marknadens aktörer att motverka den typen av beteenden. FI förväntar sig därför att självregleringen ska fortsätta att utvecklas så att hållbarhetsinformationen om fonder motsvarar konsumenters behov. Samtidigt har FI, genom de förändringar i lagstiftningen som genomförts, möjligheten att tillgripa reglering om självregleringen inte skulle fungera som avsett.

Agenda 2030

I sammanhanget kan tilläggas att FI den 31 mars, enligt ett särskilt uppdrag i regleringsbrevet, redovisat sitt arbete på hållbarhetsområdet mer brett, kopplat till Agenda 2030. FI har också, inom ramen för det myndighetssamarbete som finns kring detta, deltagit i ett antal möten och arrangemang. Under året har vidare FI:s GD deltagit i den s.k. lilla GD-gruppen, som fungerar som en styrgrupp för de myndighetsgemensamma aktiviteterna kring i Agenda 2030.

Övriga aktiviteter

Utöver de uppgifter som direkt relaterar till uppdragen i regleringsbrevet, har FI på olika sätt deltagit i ett antal olika externa aktiviteter, dels för att informera om och diskutera FI:s roll och verksamhet på området, dels för att bygga upp kunskap och skapa kontakter, nationellt och internationellt, med relevans för fortsatt arbete. I sammanhanget kan nämnas att Banque de France nyligen inviterade FI, tillsammans med en mindre grupp andra europeiska centralbanker och tillsynsmyndigheter, att ingå i ett nätverk för tanke- och erfarenhetsutbyte kring klimatrelaterade finansiella risker och ”green finance”.

Utöver de i regleringsbrevet utpekade uppdragen har FI även under sommaren–hösten gjort en inventering av frågeställningar och tänkbara tillsynsinsatser inom myndighetens samtliga tillsynsområden. Arbete är tydligt relaterat till det övergripande mål som uttrycks i regleringsbrevet, dvs. verksamhet som ”... *syftar till att arbetet med hållbarhet och klimatrelaterade risker ska vara en naturlig del av de finansiella företagens affärsmodeller och riskhantering, och därmed också vara en naturlig del av den finansiella tillsynen och regleringen*”.

Inventeringen har resulterat i en lista på ett antal möjliga projekt och insatser inom FI:s samtliga verksamhetsområden, av varierande omfattning och karaktär. Detta kommer att utgöra ett av ingångsvärdena för den samlade verksamhetsplaneringen för FI inför 2018.

Verksamhet framåt

Resultatet av den ovan nämnda inventeringen bearbetas för närvarande inom FI, och de slutliga prioriteringarna är ännu inte klara. Med detta sagt, framstår ändå några generella frågor och problemområden redan nu som sannolika att arbeta vidare med under 2018.

Transparens

Ett centralt tema, inte minst i TCFD-rapporten och den övriga den internationella diskussionen, är problemet att information och rapportering kring klimat- och andra hållbarhetsaspekter är otillräcklig både kvantitativt och kvalitativt. Detta problem avser i princip samtliga finansiella företag, och kan kopplas till alla primära riskfaktorer; fysiska risker, omställningsrisker och ansvarsrisker. Bättre transparens och jämförbarhet är också en viktig förutsättning för de praktiska möjligheterna att utveckla olika slag av användbara scenarioanalyser. FI kommer att följa upp de frågor TCFD-rapporten rest, bland annat när det gäller scenarioanalyser (se nedan). Vidare avser FI att fortsatt ha en tät dialog med både utländska myndigheter och svenska branschföreningar och aktörer för att diskutera hur arbetet utvecklas och hur det kan implementeras i Sverige.

Det kan tilläggas att det är viktigt att denna typ av krav och standarder även tillämpas av de företag som de finansiella företagen finansierar och försäkrar, dvs. industriföretag, transportföretag, byggföretag, fastighetsförvaltare etc., för att de finansiella företagen ska ha reella möjligheter att kunna bedöma sina klimatrelaterade risker. Här är dock FI:s påverkansmöjligheter av naturliga skäl begränsade.

Scenarioanalys

FI behöver och ska fortsätta diskutera med olika delar av finansbranschen kring detta. Erfarenheterna pekar också på att det behövs internationellt förankrade mått, metoder, grundläggande antaganden kring klimatutveckling etc. för att på allvar komma framåt i arbetet. Mot den bakgrunden har FI för avsikt att öka aktiviteten i relevanta internationella fora för att även på så sätt bidra till att arbetet tar fart.

Fondinformation

Konsumenter kan exponeras för produkter som säger sig ha en hållbarhetsinriktning men som inte på ett tydligt sätt redovisar om och hur de lever upp till detta – och som dessutom kan vara dyra. Detta innebär uppenbara risker för konsumenten, men också förtroenderisker, både för marknaden generellt och för denna typ av produkter specifikt. FI förutser ett fortsatt arbete med fondinformation och risker förknippade med s.k. greenwash och ett fortsatt arbete för att aktivt följa och följa upp självregleringsarbetet. FI avser också att fortsätta den dialog med fondbranschen som inleddes under hösten 2017, med målet att branschen ska utveckla en informationsstandard som uppfyller kraven i de nya reglerna.